



બાદી પાંદરશો ?

તમારા નર્મ

દેશની ખાતર ?

—મળદાસ

# ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ ગજરાતી કૅમ્પ્રાહિટ વિભાગ ]

અનુક્રમાંક

૧૪૭૫૪

વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ

ખાદી ખટ્ટુશો

વિષય

૭ : ૬

# ਮਾਫੀ ਪਛੇਰਸ਼ੋ ?

ਤਮਾਰਾ ਧਰਮ  
ਕੇ  
ਦੇਸ਼ਨੀ ਆਨਰ :

ਲੇਖਕ : ਡੇ.  
ਮੁਕੁੰਦਾਸ.

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ:  
ਸ਼੍ਰੀ ਫੈਨ ਸਸੁਸਾਹਿਤਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਟਾਢਾਵਧ,  
ਫ਼ਤਹਗੜ੍ਹ.

વર્ષ ૨ બી.

ક્રમાંક-૧૦

પૃષ્ઠ સંખ્યા ૫૦

ગુજરાત વિધાપીઠ ગ્રંથાલય  
અમદાવાદ  
ગુજરાતી કોપીરાઈટ-સંગ્રહ  
૧૯૫૫

કેવલ ૧૯૮૫

સન ૧૯૨૬

નકલ ૧૦૦૦

મૂલ્ય ૦-૨-૦

મુદ્રણાલય ભુવે

: મુદ્રણસ્થાન :

આદિત્ય મુદ્રણાલય

રાયમડ, અમદાવાદ

: મુદ્રક :

ગંગાનંદ વિ. ૫૪૬૬

## પ્રાસંગિક બે બોલ !

પરાધિન થયેલું હિંદુસ્થાન વિદેશીઓના અસહ્ય જુદામોથી પ્રતિદિન ચૂસાતું જાય છે. ચિરઃસ્મરણીય રહે તેવા વિદેશી ડાયરોના અમાનૃષિક જુદામો આ કંગાળ અને પરતંત્ર દેશ ઉપર થતા અટકાવવાનો અને ગૌરાંગ દેવો (!) ની રાજ્યસત્તાનું સમૂળનું નિર્મૂલન કરવાનો માત્ર એક જ ઉપાય અને તે ખાદી વાપરવાનો છે.

ખાદી પહેરવી એટલે હજારો-લાખોને અત્ર આપવા બરાબર છે, ખાદી પહેરવી એટલે દેશને પરતંત્રતાના જંજીરોમાંથી મુક્ત કરવાનો પ્રયત્ન પ્રયાસ છે આટલા માત્ર બેજ સાદાં વાક્યો પ્રત્યેજ હોદીજન સમજી જાય તો ?

શ્રાવણી પૂર્ણિમા } શ્રી જૈન સસ્તુંસાહિત્ય-  
પ્રચારક કાર્યાલય-કલોલ.

અર્પણ

દેશના મહાન નાયકોને,

જેમણે

દેશની સ્વતંત્રતા મેળવવા

વિદેશીઓના જુદાં જુદાં સામે

શરીરથી બેપરવાહ બની

ઝહાતના મોરચા

માંડ્યા છે

એવા

ત્યાગી વીરોને

અર્પણ

પ્રકાશક.

પ્રિય બંધુ !.....આપ.....

ખાદી પહેરશો ?

દશ દશ વર્ષથી પૂછાય છે ત્હમને,

ખાદી પહેરશો ક્યારે ?

\*

\*

જે દેશમાં તમે જન્મ્યા,

જે પ્રદેશના વાયુથી પોષાયા છો,

અને જે ભૂમિના

અન્ન જળ ખાઈને તમે જીવો છો,

તે દેશનું ઋણ ક્યારે ચૂકવશો ?

અતિ પ્રેમપૂર્વક ત્હમારી જન્મભૂમિ ત્હમને પૂછે છે:

રડતાં ચહેરે.....કંઈ સ્વરે પૂછે છે:

ઓ.....ભારતી જન્મ ?.....તું !

શા સુખે સૂતો છે ?

ત્હારી માતા પરતંત્ર છે.

તું શા સુખે રંગીલા પરદેશી વસો પહેરે છે ?

ત્હારો દેશ ગુલામ છે.

તું હજીયં કયાં સુધી મોહ નિદ્રામાં ઘોરવાનો છે ?

તારા રાષ્ટ્રનું લોહી વિદેશીઓ ચૂસે છે.

તું હજી અજ્ઞાનતામાં

કયાં સુધી આળોટવાનો ?

પૂછે છે પ્રશ્નઃ જવાબ શું આપીશ ?

ભારત દુઃખી છે.

સુખી તું ક્યારે બનાવીશ ?

\*

\*

તમને યાદ હશે જ કે

વેપારનાં લોભે વિદેશીઓ

આ હિંદમાં બહુ ઘુસ્યા છે:

મોહની-મદિરા પાઇ ખૂબ

જળોની માફક ત્હમને ચૂસ્યા છે.

તમારી સમૃદ્ધિનાં ભંડારો લૂંટે છે.

ત્હમારાજ પૈસે

વિદેશીઓ તાગડધીન્ના કરે છે:



તહમારા લોહી પર  
 એ અમનઅમનીયા ઉડાવે છે.  
 તહમારાજ હાથે તહમને  
 રે ! તમારા ખ્મારા વતનને,  
 તહમારી બહાલી જન્મભૂમિને;  
 પરતંત્રતાની બેડીઓ પહેરાવે છે:  
 છતાં.....છતાં.....  
 ઓ દુહાળી ભારતવાસી !  
 કયાં સુધી તું ઉઘવાનો ?  
 કયાં સુધી તું ઘોરવાનો ?  
 કયાં સુધી તું મોહ નિદ્રામાં સુવાનો ?  
 રે ! કયાં સુધી તું પરદેશી વસ્ત્રો પહેરી દેશને  
 ભુલવાનો ?

\*

\*

તહારે દેશ, દિન વઢને  
 તારી પાસે યાચના કરે છે કે,  
 તહારા હૈયામાં  
 દેશ માટે પ્રેમ ભર્યો હોય,  
 સ્વદેશનું તું ભલું ચાહતો હો,  
 સંગઠન ને શૌર્યમાં શ્રેય માનતો હો,

હિંદને શુભામીથી મૂક્ત કરવા,  
 અંતઃકરણથી તું ભાગતો હો.....  
 તારા દેશમાં સુખ ને સમૃદ્ધિ, આરોગ્ય ને ઉદ્યોગ,  
 જોવા ઇચ્છતો હો,  
 ધર્મની પવિત્રતા જાળવવા ધારતો હો  
 અને.....તારા દેશમાં તું  
 સ્વાતંત્ર્યનું સંગીત સાંભળવા ઇચ્છતો હો  
 તો.....

તારા અંતરને.....પવિત્ર અંતરને  
 તારા દેશની નમ્ર અપીલ છે:  
 તારા ભારતવર્ષની  
 તને નમ્ર પ્રાર્થના છે:  
 કે

તું કૃપા કરી હવે તો:  
 ખાદી પહેરજો ! ખાદીમાં શોભજો !  
 ખાદી દ્વારા પોતાની ને દેશની ઉન્નતિ સાધજો !  
 દશ દશ વર્ષો વિચારમાં વિતાવ્યા.  
 દશ દશ વર્ષો આપે  
 દેશની સાંકળો મજબુત કરવામાં કાઢ્યાં.  
 હવે ! હવે શું !

હજીય કયાં સુધી વિચાર કયાં કરીશ !  
 હજીય વિદેશીઓનાં અપરમાં  
 તારી હિંદ ભૂમિનું નૂર હોમ્યા કરીશ ?  
 રે' રે' ભાઈ: પ્રિય ભાઈ:  
 હવે તો ચેત ।

ચેત !

જીવનમાં ચેતન ભર્યું હોય તો  
 જાગીને ચેત ! ઓ ભલા ભારતવાસી !  
 વાયદાઓ હવે તને ન શોભે !  
 “ આટલું વિલાયતી પહેરી લઉં ! ”  
 કહેવું આ સમયે હવે આપને ન શોભે !  
 પરદેશીઓનાં ચાખખાં ખાઈ ખાઈ  
 ત્હારા દેશને ખૂબ સોજ પડ્યાં છે.  
 વિદેશીઓની વણીક નીતિમાં  
 ત્હારું લોહી ચૂસાઈ ગયું છે.  
 હજારો ને લાખોનાં માલ  
 વિદેશોમાંથી અહિં આવે છે.  
 કરોડો ને અબજોની કોથળીઓ  
 પરદેશમાં ચાલી જાય છે:  
 છતાં ત્હારા દિલમાં

જરા ધ્રાસકો ય નથી ?  
 છતાં ત્હારા અંતરમાં  
 ત્હારા દેશની દરિદ્રતાનું દુઃખ કાં લાગતું નથી ?  
 આ ત્હારી રમશાની શાંતિમાં  
 બૂલે છે તું:  
 ત્હારો દેશ ગરીબ છે.  
 ત્હારું હિંદ આજે  
 ચોમેરથી લૂંટાઈ રહ્યું છે  
 ત્હારા દેશને ' જ્ઞેનબૂલો '   
 જતરડામાં ખેંચે છે  
 ત્હારી બહાલી ભૂમિમાં આજે  
 વિદેશીઓનાં રાજ્ય જામ્યાં છે.  
 રે છતાં તું.....  
 મલકાતો મલકાતો  
 વિદેશની મલમલોમાં મ્હાલે છે  
 પરદેશી વસ્ત્રો પહેરી  
 ' દેશપુત્ર ' તરીકેનું ગૌરવ શુભાવે છે.  
 ના.....ના.....  
 આપ જેવા સજ્જનોને,  
 આ વિદેશી વસ્ત્રો હવે ન શોભે,

આપ જેવા હિંદ પુત્રોનાં શરીરે  
 પરદેશી પરિધાનો ન શોભે !  
 પોતાનાં દેશનાં  
 કરોડો ગરીબોને ભૂખ્યાં રાખી  
 લેંકેશાયરની મીલોને પોષણ ન ઘટે.  
 લાખોની લુખી રોટલીઓ મુખેથી ખેંચી લઈ  
 વિદેશીઓને મિષ્ટાન્ન પીરસવા ન શોભે :  
 ન શોભે ! રે ન શોભે !  
 એ દલીલો નકામી છે  
 કે “ ખાદી પહેરવાથી શું ” :  
 એ દલીલોમાં મોહનું ઝેર છે  
 કે ‘ ખાદી પહેરવાથી શું ’ :  
 ખાદી ! એના લાભો અનેક છે.  
 ખાદી પહેરવાથી.....સાંભળો ! બાઈ :  
 તમારા ગરીબ દેશનાં  
 સાઠ સીત્તેર કરોડ રૂપિયાની ખચત થશે  
 હિંદનું લોહી એટલું ઓછું ચૂસાશે  
 હિંદનાં ગરીબોને-ભૂખ્યાં તરસ્યાંને  
 એ કરોડોનું ભોજન મળશે  
 હિંદનાં નવરાં મનુષ્યોને

એક સાદો ને સીધો ઉદ્યોગ મળશેઃ  
 દેશની અનેક વિધવાઓની  
 પવિત્રતા સચવાશે.  
 દેશની અનેક પુત્રીઓને-લલનાઓને  
 વિલાસી નાયરૈથી દૂર કરી  
 ગૃહ હુન્નર આપશે  
 દેશનાં ખૂણે ખૂણે  
 આ ખાદી રૂસથી યુનીફોર્મ  
 રાષ્ટ્ર પ્રેમની આગ ફેલાશે.  
 “ પોતાનાજ દેશની ચીજોમાં  
 હિંદને સંપૂર્ણ સંતોષ છે ”  
 એવું ગૌરવાસ્પદ પ્રકરણ  
 ઇતિહાસમાં આલેખાશે.  
 ને પૈસા આપી પરતંત્રતા ખરીદવાનું  
 ઠલક હિંદને માથેથી ધોવાશેઃ  
 હવે ‘ પૂછો તહમારા કિલનેઃ  
 મલમલ પસંદ કે ખાદી !  
 પરતંત્રતા પસંદ કે આખાદી !  
 જાડી ખાદીમાં જ છે હિંદની આખાદી !  
 હિંદની આખાદીમાંજ વસી છે આખાદી ’

તો !

સ્વતંત્રતાનો આહંક

પ્રત્યેક ભારતી જન

ખાદી પહેરે ને પહેરાવે !

એ તેનો પહેલો રાષ્ટ્ર ધર્મ છે.

ખાદીમાં વપરાયેલો

એક એક પૈસો હિંદમાં રહે છે.

ખાદી જે પહેરે છે

તે હિંદનાં.....ગરીબોનેજ પોષે છે.

ભૂખ્યાનાં મોંમાં એ ભોજન મૂકે છે

અનેક ઘાથી ઘવાયેલી

હિંદમાતાને એ મલમપટ્ટા કરે છે:

દેશનું દુઃખ એ સમજે છે:

વિદેશીઓની તરફીઓને પારખે છે:

પોતાના દેશનાં

સ્વાતંત્ર્ય યુદ્ધમાં હીરો પૂરે છે:

સ્વદેશીનું વ્રત

ખાદી ધારીમાં રાષ્ટ્રપ્રેમ ઔર જગાવે છે:

‘હું’ મહારા દેશનો પુરુષ છું’

ને દેશની સેવામાંજ મહારા ‘સુખોની રક્ષા છે’

એવું સચોટ ભાન જાગૃત રખે છે

એવી અનુપમ ચીજ

એક ખાદી !

ફડા રેંટીયામાંથી કાઢેલા તારો

ને તારોનાં તાણા વાણામાં

‘મૂક્તિ’ની ભાવનાનું પાણી છાંટી વણાયલી

ખાદી,

એ હિંદનાં ઉદયનું પહેલું સાધન છે:

નાની મોટી દરેક ચીજોમાં

પરાવલંબી જીવન: એ

ભારત વર્ષનો વર્તમાન ઇતિહાસ છે

ખાદી—એજ માત્ર

સ્વાવલંબનનો પાઠ શીખવનારૂં

પ્રથમ મંગલાચરણ છે

ચાહ રાખશે ! કે

તમે ને તહમારો દેશ એક છે. જૂઠાં નથી:

તમે ને તહમારો ધર્મ ભિન્ન નથી.

રે’ તહમેજ દેશનાં એક અંગ છે.

દેશ એ તહમે પોતેજ છે

પોતાનું બધું ચાહવું એ



ત્હમારી પવિત્ર ફરજ છે.  
 દેશ પ્રત્યે ફરજ અઢા કરવી  
 એ પોતાનીજ સાચી સેવા છે:  
 દેશનાં ઉદ્ધારમાંજ ત્હમારો સાચો ઉદ્ધાર છે.  
 સ્વદેશનાં પતનમાંજ પોતાનું પતન છે.  
 તો દેશની ઉન્નતિમાં  
 પોતાની ઉન્નતિ સમજી-લઈ  
 ત્હમારા પોતાનાંજ સ્વાર્થ ખાતર—  
 ત્હમારા ધર્મની પવિત્રતા ખાતર  
 ત્હમારા જ પોતાના દેશની ખાતર  
 આપ આદીનાં પોશાકમાં  
 સર્જે થઈ 'શુદ્ધ' કયારે થશે ? બાઈ !  
 દેશની આબાદીમાં ત્હમે શું ભોગ આપશો ?

\*

\*

શું કહો છો ? ફરી કહો ?  
 આદી ત્હમને ખડખડી લાગે છે ?  
 આદી કરતાં વિલાયતનાં-પરદેશનાં  
 રંગીલા કપડાંમાં ત્હમે શું વધુ શોભો છો ?  
 હાં, એમ ? વાહ વાહ !  
 ધન્ય છે ! હિંદનાં સપૂતો ધન્ય છે !

આ દુર્ભાગી દેશમાં  
 આવી સુંવાળી ચામડીનાં હજીયં પડયાં છે !  
 આવી ફલીલો કરતાં સંકેત કેમ ન થાય ?  
 તમારાથી ખાલીની ખડખડાણ  
 ન સહી શકાય તો  
 તો શરમની સાથે સાંભળો !  
 તો ઓ ભારતનાં સપુતો  
 તમારા દેશનાં સ્વાતંત્ર્ય માટે  
 તમે બંદુક ને બેયોનેટ  
 તોપ ને ગોળાઓ  
 ભાલા ને બરછીઓનાં ઘા  
 શું સહન કરી શકવાના હતા ?  
 ત્હમે જરા બાંધી ખાલી ય  
 ત્હમારા દેશ કે ધર્મ ખાતર  
 પહેરી શકે નહિં તો  
 ત્હમારાથી બીજે શો ભોગ અપાવાનો હતો ?  
 કહો ! કહો !  
 કૃપા કરી  
 આવી કંગાળ ફલીલ હવે કરશો ના !  
 અને ત્હમારા દેશની પ્રિય  
 ખાલી કરતાં-પરદેશી કપડામાં

તમારી જાતને કું તમે વધારે  
શોભાસ્પદ માને છે ?

છી, છી.....

શુભામી પોશાકમાં મજા માનનારા  
પરદેશીઓની શુભામીમાં

ગૌરવ માનનારા 'ઓ ભારતીઓ'

ત્હમે બ્રમણમાં પડ્યાં છે !

ત્હમને મોહતું ઝેર પવાયું છે

રે ! ત્હમારી આંખે

વિદેશનાં પીળાં ચરમા લાગ્યાં છે :

તેથી ત્હમને

'દેશી' કાંઈજ સાફ લાગતું નથી :

સ્વદેશી તરફ ત્હમને સાચો પ્રેમ નથી :

આ ત્હમારી ભૂલ છે.

વિદેશી કપડાંઓ એ ત્હમાફે કલંક છે

ખાદીમાંજ ત્હમાફે સાચું ભૂષણ છે :

\*

\*

ખાદી ન પહેરવામાં

દેશ તરફ તમાફો ચોક્કસો તિરસ્કાર છે :

સ્વદેશી ક્ષીણે પ્રત્યે તમને માન નથી :

એવું પ્રત્યક્ષ તમે જે દર્શાવો છો !  
 પોતાની માને છોડી શું  
 મીનડી-કુતરીને ધાવવા તમે દોડો છો ?  
 જવાબ હકારમાં હોય  
 તો તમે દેશની સાદી ખાદી છોડી  
 પરદેશનાં રંગાળા વસ્ત્રો પહેરી શકો છો !  
 હજીયં ચેતોને  
 ઓ ભારતી જન ! સાંભળે છે ?  
 વિદેશનાં ચાલાક બહુગરોએ  
 તારી આંખમાં મોહનાં આંજણ આંજ્યાં છે.  
 પરદેશનાં પહોંચેલા વેપારીઓએ  
 આ દેશનાં કર્ણ સૂરો સાંભળવા  
 તારા કાન આડે ડૂંચા માચી છે !  
 ભાઈ સાંભળે છે ! ત્હારો દેશ, ધર્મ ડૂંબે છે !

\*

\*

આજ સુધી ત્હોં  
 બસો બસો વર્ષોથી  
 વિદેશનું ઝેર મુંગા મોંઠે પીયાં કર્યું છે:  
 પરદેશી-રંગીલા કપડામાં મ્હાલતાં  
 ત્હારા દેશને તું ભૂલ્યો છે હો ? ભાઈ !

ને પરિણામે ?

મોહ મોહોમણીનાં ઉકરડાઓ રચાયા:

વ્યભીચારનાં અખાડાઓ જામવા લાગ્યા:

વિલાસ ને સ્વચ્છંદતાનો ખલેગ ફાટી નીકળ્યો:

‘સ્વદેશાભિમાન’ ત્હાડું માટીમાં મળી ગયું:

માંહોમાંહેની ઇર્ષા ને ખોટા અભિમાન બગ્યાં.

ને રે ! પરદેશીની બાદુકળામાં તું મોહાયો:

વિદેશી કપડામાં તું લપટાયો.

ને ફસાયો ! માછલું ફસાયું ! રે ફસાયું !

પુરૂષોએ રંગીલા વેશમાં

અનેક સ્ત્રીઓને લોભાવી:

અનેક ખુદેનોએ ભાન ભૂલીને

પોતાનાં રૂપને પ્રદર્શનમાં મૂકી

પોતાનાં પવિત્ર શીલને અલડાવ્યું

નખરાળાં ને રંગીલા ઝેરીલાં કપડાં પહેરી

અંજો નાગા દેખાય તેવા ઝીણા વસ્ત્રો સજી

જેતાં જ મોહ બાગે એવા

મોહ મોહોમણી કપડાંનાં ઠઠારાથી .

અનેકની આંખોને અપવિત્ર કરી:

રે ! આપણું અધઃપતન થયું.

દેશમાં દારિદ્ર્ય ઉભરાયું: પરદેશી વસ્ત્રે આપણને  
નિસ્તેજ કર્યા.

હવે !

હવે ! ચેતો જી ! ચેતો !

ભાઈઓ ને જહેનો !

એ વિદેશી વસ્ત્રોમાં માત્ર

તમારા શીયળ કે પવિત્રતાનીજ લૂંટ નથી,

એકલી હિંસાનુંજ તેમાં પાપ નથી,

પણ તેનાં તાંતણે તાંતણે

ભારતીઓનાં જીવન રસ ચૂસાઈ રહ્યાં છે:

હિંદુસ્તાનની રંગે રંગ ખેંચાઈ રહી છે:

ઋત્યોમાંથી શીયળનો નાશ થાય છે:

પુરૂષોમાંથી દેશનું અભિમાન ગુમ થાય છે:

પરદેશની મારકેટો તર થાય છે:

હિંદની વાડીઓ વેડાય છે:

‘ એક રાષ્ટ્ર ’ તરીકેનું જ્ઞાન ખોવાય છે.

રે ! હિંદમાં ચોમેરથી

પરદેશી વાંદરાઓ

ખિલાડીઓને લડાવી મારી

પોતાનાં ‘ જોજરા ’ માં માલમલીદા પૂરે છે:

જ્યારે

ઓ ભારતીઓ !

ચેતશે ક્યારે ? આંખો ખોલશે ક્યારે ?

દિવામાંથી દીવેલ ખૂટવા આવ્યું છે :

પ્રજામાંથી નૂર ચાલી જવા માંડ્યું છે.

પરદેશનાં દલાલો

ભારતની લીલી વાડીનો ઘાણુ વાળે છે

છતાંય

ત્હમને હજી

ખાદી પહેરવાનું સૂજતું નથી કાં ?

\*

\*

ત્હમે ખાદી પહેરશે

ત્યારેજ ત્હમને સમજશે કે

ખાદીમાં કેટલાં મહા ગુણો છે !

એનાં નાનાં દેખાતાં નામ નીચે

કેટલી મહાન શક્તિઓ છુપાઈ છે !

જરા પહેરી જૂઓ !

દેશનાં સપુત્ર તરીકેનું અભિમાન ધારે ?

ઓ ભારતી જન ! તને નમ્ર પ્રાર્થના છે.

ખાદીનો મહિમા અપાર છે.

તે ત્હમે ઘણીય વાર સાંભળ્યું છે.  
 આપ સારી પેઠે સમજ્યા છો.  
 પણ હજી આપનાં પવિત્ર શરીરપર  
 ખાદીનાં પવિત્ર વસ્ત્રો દેખાતાં નથી.  
 હજીય આપનાં અંતરમાં  
 ખાદી માટે પુરો પ્રેમ જાગ્યો નથી, કાં ?  
 સમજીને ઇશારો બસ છે:  
 હિંદનાં સપુતોને  
 આટલી જ વિનવણી બસ છે  
 ઘણું સાંભળ્યાં ને સમજ્યાં છતાં  
 ‘ કાંઈજ ન આચરવું ’ એ ન્યાય નથી,  
 સમજેલું જીવનમાં ઉતારવું  
 ને જીવનને સમજણનો રંગ આપી  
 દીપાવવું એજ માનવતાનું મહા લક્ષણ છે.

\*

\*

હવે આપ ક્યારે ખાદી પહેરશો ?  
 ત્હમારાજ દેશની ખાદીને  
 પ્રેમપૂર્વક ક્યારે અપનાવશો ?

\*

\*

ખાદી ! કેવું સુંદર નામ !



જેની પાછળ જગતનાં મહાપુરુષે—  
 જીવનભરની તપશ્ચર્યા કરી છે,  
 રાતદિનનાં ઉજાગરાં સેવ્યાં છે,  
 એ મહાત્મા ગાંધીજીની  
 પ્રિય ચીજ એક ખાદી જ છે !

\*

\*

એ ખાદીમાંજ દેશની આખાદી છે.  
 એ ખાદીમાંજ હિંદની આખાદી છે.  
 પરતંત્રતાની મૃત્યુ ઘંટાઓ  
 એ રંટીયામાં તારે તારે બજે છે.  
 ખાદીનાં પરિધાનમાં  
 મુક્તિનાં પગલાં સંભળાય છે:  
 વિદેશી કાપડનો બહિષ્કારજ  
 ખ્રીષ્ટીયોને સીધાદોર કરી શકે !  
 ખાદીનો પોશાક એજ  
 ખ્રીષ્ટીય પાર્લામેન્ટમાં સીધો પડતો  
 સજીવસજીવો અદૃશ્ય બોમ્બગોળો છે !  
 ખાદીથીજ અંગ્રેજોની આંખો ઉઘડશે !  
 પરદેશી માલનાં બહિષ્કારેજ  
 ચીનનાં પ્રદેશે સ્વાતંત્ર્યની ઉષા ઉગાડી,

જેમ બ્રીટીશરોને કંપાવ્યા  
તેમ વિદેશી માલનાં સંપૂર્ણ અધિકારેજ  
હિંદમાં સ્વાતંત્ર્યનાં પાયા ધરખાશે !

\*

\*

એ ખાદી, તહમે !  
એ પ્યારા ભારતી જન  
તહમે ક્યારે ખાદી પહેરશે ?  
વિદેશી વસ્ત્રનો એક પણ તાંતણે  
આપણું શરીર પર હોવો,  
એ આપણું.....આજે મહા કલંક છે;  
ખાદી ખાદી સિવાય  
હિંદી જનથી બીજું કંઈ પહેરાય  
એ આપણું દેશની નામોશી છે.

\*

\*

જે પ્રજા પરતાંત્ર છે  
એણે પોતાની ગુલામી પારખવી નેહ્યે !  
જે પ્રજા મુક્ત નથી  
તેણે પરદેશીઓનાં મોહમાં મરવું ન નેહ્યે !  
પરદેશનાં મહેલો કરતાં

જન્મભૂમિનાં ઝુંપડાં સારાં છે.  
 વિદેશનાં બગીચાઓ કરતાં,  
 સ્વદેશનાં સુક્ષ્મ વન ભલાં છે.  
 પરદેશની ઝીણી મલમલો કરતાં  
 ‘ મહારા દેશની બાડી ખાદી ’ ‘ ખ્યારી ’ છે.  
 વિદેશનાં ચક્રોચક્ર હિંસાથી ભરેલા  
 ગાય ને સુવરનાં લોહીથી ધોવાયલા  
 હજારો જીવોને કતલ કરી,  
 લાખો પ્રાણીઓને મારી નાંખી  
 બનાવેલા ઝીણા, ખારીક, મુલાયમ  
 ને મોહક રંગી, ચિત્રવિચિત્ર કપડાંઓ કરતા  
 મહારા દેશની, મહારી જન્મભૂમિની  
 મહારી માતૃભૂમિની  
 બાડી પાતળી પરંતુ પવિત્ર  
 ખરબચડી છતાંયે સુંદર  
 એકજ ‘ મહારા દેશની છે ખાદી ’  
 તેથી એ મહને ખ્યારી છે.  
 એજ મહને વિશેષ ખ્યારી હો !  
 ખાદી ! ખાદી !  
 એ જ માફ પારણું ને કફન હો

એ જ મહારૂં ઘોતીયું ને પહેરણુ હો !  
 રે ! એ જ મહારૂં નિત્ય રટન હો !  
 મહારા દેશની ચીજથી જ  
 હું સંતોષાઉં એ જ મહારૂં ધ્યાન હો !  
 આવા ખાદી પ્રેમથી-સ્વદેશી ચીજથી  
 પ્રત્યેક હિંદી જ્યારે છલખલી ઉઠશે  
 ત્યારે !  
 ત્યારે ! હિંદનો આજનો ગુલામ ચહેરો  
 સ્વાતંત્ર્યની રોશનીમાં હસતો હશે !  
 ત્યારે હિંદમાં સાચું નૂર પ્રગટશે  
 ને ત્યારે જ હિંદમાં  
 સાચું ' જીવન ' અવતરશે ! અસ્તુ :

\*

\*

હવે તમને !  
 ઓ પ્યારા ભારતવાસી !  
 મલમલનાં કપડાં ખૂંચવા જોઈએ !  
 એ વિષમય કાંટાઓ ખૂંચવા જોઈએ !  
 પરદેશનો કચરો દૂર કરવો જોઈએ !  
 વિદેશી માલનો બહિષ્કાર કરવો જોઈએ !

અને ખાદીને સંપૂર્ણ માનસહિત  
 ગૌરવભર્યા દિલે  
 તહમારા દિલમાં; શરીરમાં સ્થાપવી જોઈએ.  
 ખાદી, ખાદીની જ પ્રાતઃ  
 તહમારા કુટુંબમાં કરવી જોઈએ.  
 ને મોહામણા, લજમણા, કલંકી  
 કપડાંઓ, વિદેશી કપડાંઓ, ફર ફેંકવાં જોઈએ:  
 એ ઝેર છે !

હલાહલ Poison ઝેર છે  
 ઝેરનો ય સ્વાદ ચાખે  
 એવા ‘ હિંદીઓ ય ’ શું હજી પડ્યાં છે ?  
 એ Slow Poison ધીમા ઝેરની  
 અસરોથી ચેતીને  
 હજીય ખાદી પહેરવી નથી ?  
 રે રે !

પતનનાં ડંકાઓ વાગે છે  
 છતાં ‘ વિદેશી માલ ’નો કચરો ખૂંદશે ?  
 પરદેશીઓ વાંસામાં ડંડા લગાવે છે  
 છતાંય પરદેશીને ચાટતા જશે ?  
 દોઢસો દોઢસો વર્ષોથી

ગુલામીની બદબો સુંઘો છોઃ  
હવે વિશેષ બદબો સુંઘી સુંઘીને  
દેશને ગુલામ કાં બનાવો છો ?

\* \* \*

તમારાં દેશનાં દૈવત  
વિદેશે બહુ નીચોવાયા ?  
તહમારી દુબલાઈ પર તો  
લૂંટારા લૂંટવા લાગ્યા !  
તહમારાં કાળજાં કાપી  
લઈ ચાલ્યા વિદેશીઓ !  
કરોડો રૂપીયા ખેંચે  
અહીંથી એ વિદેશીઓ !  
પટાવી ફેસલાવીને  
મોહાવી ઝેર પાચે છે.  
કલંદારો ખીસ્સામાં સેરવીને  
આપણને બેવકુફ બનાવે છે.  
હજીયું ચેતો !  
ચેતવાનો સમય છે.  
લૂંટાઈ તો રહ્યા છીએ  
છતાં ચેતવામાં સાર છે.

જરા વિચારો !

તહમારો દેશ કેટલો દુઃખી છે.

તહમારા હિંદની ગરીબી કેટલી કડ્ડ છે.

સાંભળો ! તહમને ખ્યાલ છે ?....કે

અમેરીકાની સરેરાશ આવક

દિવસ એકની રૂપીયા ત્રણ છે.

આસ્ટ્રેલીયાની રૂપીયા અઢી છે.

ગ્રેટબ્રીટનની એ રૂપીયા એક આનો ચાર પાઈ,

કેનેડાની એક રૂપીયો દશ આના આઠ પાઈ,

અને !

અને તહમારા દુભોંગી ભારતની

આવક શું છે ?

જરા આંસુ ભરી આંખે તપાસો :

જરા રડતા હૈયે સાંભળો !

માત્ર એક આનો સાત પાઈ !

અરેરે !

આવા દેશને !

આ ગરીબ દેશને

વધે દહાડે સાઠ કરોડ રૂપીયાના તો માત્ર

વિદેશમાં કપડાં ખરીદવા હવે કેમ પાછવે ?

આ દેશની આટલી ગરીબી જોઈ  
 જેનું કાળજી કુણું ન થાય,  
 તેને ખાલીનો ઉપદેશ હવે નકામો છે !  
 દેશની બેકારી જોઈ  
 જેનાં અંતરમાં આંસુ ન ઉભરાય  
 તેને ખાલી પહેરવાનું કહેવું વ્યર્થ છે !  
 રે ! મજૂરી છે. ખાલી મજૂરી છે.

\*

\*

સમજીએ છીએ  
 છતાં હિંદુસ્તાનની દયાજનક દશા જોઈ  
 આશાભર્યા દિલે  
 આપની પાસે યાચના કરવી પડે છે  
 કે ખાલી ક્યારે પહેરશે ?  
 તહમારા દેશનું હિત હોયે ક્યારે ધરશે ?  
 તહમારા હિંદના ઉદ્ધાર માટે કંઈકે  
 તહમારા દિલમાં તડકડાટ ક્યારે જાગશે ?  
 મશરૂની તળાઈ પર ને,  
 વિદેશી વસ્ત્રોમાં શું સૂતા છો ?  
 ગરીબોની ' આહ ' !  
 દુઃખીઆઓની હાય !



આ પરદેશી વસોથી ઢંકાયલા  
 આ વિદેશીનાં વાયુથી વજ્ર જેવા બનેલા  
 તહમારા અંતરને ક્યારે પીગાળશે ?  
 અરે ! તહમે તહમારા દેશ ખાતર  
 ખાદીને ક્યારે શીરપર ધારશે ?  
 દેશ એટલે તહમારૂં પોતાનું જ હિત ક્યારે  
 ચાહશે ?

તહમારા સ્વાર્થ ખાતર પણ ખાદી ક્યારે  
 પહેરશે ?  
 તહમારી પવિત્ર ફરજ છે:  
 હિંદમાં જન્મ્યા છો તેથી;  
 તહમારી પ્રથમ એ જ ફરજ છે કે  
 પહેલી તકે તમે ખાદી પહેરો !  
 ખાદીથી તહમને કેાઇ જાતનું નુકશાન નથી,  
 ઉલટા અનેક ફાયદા છે:  
 જરા હમણાં મોંઘી પડે તોય એ પૈસા  
 તહમારા દેશમાં—ગરીબોના મોંમાં જવાના;  
 ખાદી જરા ખડખડી લાગે, પણ તમારા  
 શીરેથી

સ્વદેશ ચીજ દ્રોહીનું કલંક ઉતરશે

શું પસંદ કરશે ?

ખાદી કે કલંક ?

કલંક તો કેઈનેય પ્રિય ન હોય,

ત્હમને ય શાનું પ્રિય હોય !

તો ત્હમારે ખાદી હવે પહેરવી જોઈએ,

ત્હમને ખબર છે કે

પરદેશી વસ્ત્રોમાં ભારોભાર હિંસા છે:

તેમાંથી અનેક ગાયોની હિંસા થાય છે:

અનેક પ્રાણીઓને મારવામાં આવે છે:

લાખો મજૂરોનાં જીવન રક્ત ચૂસાય છે:

અનેક બહેનોની પવિત્રતા ઢૂંટાય છે:

રે ! ચરબીથી જ

એનાં તાંતણે તાંતણું ધોવાય છે:

એ પાય !

રે ! હલાહલ પાપનો જોજો

પહેરનારનાં શરીરેજ છે.

તો કૃપા કરી

ઓ અહિંસા પ્રધાન ભારતનાં વતની

તું એ પાપથી બચજે !

જલીયાવાન આગની કતલ કરનાર

એ હાયરોને પોષનાર  
 આ ખીટીશ સાઆજ્યમાં વસેલી  
 લેકેશાયર ને માનચેસ્ટરની મીલોથી દૂર રહેજે !  
 તેનાં એક તાંતણાંનાં ય  
 સ્પર્શ માત્રથી દૂર ભાગજે !  
 પાપનો સ્પર્શ ન હોય,  
 પરદેશી વસ્ત્રોના પરિધાન  
 આ ગુલામ ભારતને હવે ન શોભે !  
 રે ! ન શોભે ! રે ! ન શોભે.

\*

\*

હિંદ આજે પરદેશી વસ્ત્રોનાં  
 બહિષ્કારને માર્ગે વળ્યું છે.  
 થોડા ઘણા બહિષ્કારે ય આજે  
 વિલાયતમાં ' મૂંઝારો ' પેઠા થયો છેઃ  
 એ જ બતાવે છે કે ' ખાદી ' એ ' રામબાણુ '  
 ઇલાજ છે.

\*

\*

અહિંસા પ્રેમી પ્રજાને તો  
 ખાદી સિવાય બીજા વસ્ત્રને

અડકવાનો અધિકાર નથી:

બીજાનાં સ્પર્શે સ્પર્શે પ્રાયશ્ચિત કરવાં પડે:

પ્રાયશ્ચિત વગર

હિંસાથી લલળદતા વચ્ચે પહેર્યે જ જાય

તો 'અહિંસક' પ્રજાને માથે કલંક લાગે!

આ કલંક ક્યારે ધોશે?

ઓ ભલા ભારતી

આંખો ખોલો!

અહિંસાની ખાલી 'ખડાશ' મારો મા!

ખાલી વગર અહિંસાની વાતો ન શોભે.

\*

\*

ભાઈ!

અહિંસાને નામે તમને વિનવીએ

તહમારા દેશની મુક્તિનાં નામે

તહમારા 'સમજી' અંતઃકરણને અપીલ  
કરીએ!

અરે! તહમારા સ્વાર્થ સાફ પણ

સુંવાળા શબ્દોમાં તહમને પ્રાર્થીએ.

દાદા હવે તો ખાલી પહેરો

દાદા! હજીયે પોકળ દલીલો કરી

તહમારા દેશને-તહમારી જાતને કયાં સુધી  
છેતરશે ?

હજુ'ય 'તુચ્છતા'નાં પ્રદર્શન સમાં  
નકામા વાહ્યાતુર્યથી અંતરનો દ્રોહ કયાં  
કરશે ?

હજુ'ય સુકોમળતામાં  
પોતાનાં 'મનુષ્યત્વ'ને માર્યા કરશે ?  
ના ના !

આપ ચતુર છો ! સમજુ છો:  
દેશની દશાનો ખ્યાલ લાવી  
તહમે આજથીજ ખાદી પહેરશે  
એવી આશા કાં ન રાખી શકાય ?  
તહમારા દેશમાંથી....

તહમને યાદ હશે કે....

ઢાઢાની મલમલ....આ

માન્યેસ્ટરની મલમલ કરતાં કે'ં ગણી પાતળી  
મુલાયમ મલમલ વણી જાણનારા  
કારીગરોનાં કાંડા કપાયા છે:  
અને વિદેશીઓએ હિંદમાં

પદ્ધતિસરની લૂંટ આદરવા  
 કાયદા ને વ્યવસ્થાને નામે  
 પોતાનાજ દેશનાં 'ગીધડાં' એને સંતોષવા  
 હિંદનાં હુન્નર ઉદ્યોગોને ક્યર્યા છે  
 હિંદનાં કારીગરોની પાંખો કાપી છે:  
 હિંદની કળાપર પાણી ફેરવ્યું છે:  
 ને ભારતની સુખ સમૃદ્ધિનું સત્યાનાશ વાળ્યું છે:  
 રે ! ભારત વર્ષને પોતાની ડાંગથી  
 સાવ પાંગળો....લંગડો બનાવ્યો છે:  
 એ ઈતિહાસ...બહુ કાળો છે-  
 રક્ષકોનાં લેખાસમાં આવી  
 ભક્ષકોએ ઠીક ભક્ષ શોધ્યો છે:  
 ને મૂખ એ હિંદુસ્તાન  
 હળુનું વિદેશી મગરમચ્છોનાં મુખમાં  
 હડસેલાવામાંજ મળ માને છે:

\*

\*

વાંચનાર બાઈ !  
 ત્હારી સાચી મળ શેમાં છે ?  
 અંતરને પૂછ !  
 જવાબ એજ આવશે....કે

‘રાષ્ટ્ર પ્રેમની આગ’માં જ જીવનની મજા છે  
ખાદી પહેરવામાં જ

હિંદનાં મુક્તિ મંદિરમાં પહેલું પગલું  
ભરાય છે

તો તહમારા દેશનાં સ્વાતંત્ર્ય માટે  
તહમારી ધાર્મિકતા—અહિંસાને નામે  
તહમારી ઝહેનોના શીયળોને નામે  
ખાદી ન પહેરી શકે તો, સાંભળો !

અણીના સમયે તહમે

દેશને દગો જ દીધો કહેવાશે !

પોતાને જ પતન માર્ગે વાળ્યો ગણાશે !

મોહાંધતામાં તમે તહમારી

એ હિંસાને અભડાવી કહેવાશે.

તહમારા ‘તુચ્છ’ લાભો ખાતર

તહમારી ઝહેનોનાં શીળની અવગણના

કરવાનું કલંક તહમારે શીરે ચોંટશે !

અરે ! તહમારાં દેશનાં ગરીબોનું દુઃખ

ઠંડે કલેજે જોઈ રહેનારા તહમે પાપાણુ ગણાશે.

પાપાણુ તો દુઃખ જોઈ રહે છે,

પણ તહમે તો દુઃખ ઉત્પન્ન કરનારા જ

મશીનો છો:

રે ! તહમે.....દેશનાં સાચા  
 હિતચિંતક તો ત્યારે જ કહેવાશે કે  
 દેશની જરૂરીયાત સમજવા મથશે  
 ને દેશની ગુલામીને હટાવવા  
 પહેલી તકે તહમારા ઘરનાં ખૂણે ખૂણામાંથી  
 તહમારા અંગે અંગ પરથી  
 વિદેશી વસ્ત્રોને ફેંકી  
 સ્વદેશીમાં ગૌરવ લેશે !  
 ત્યારે તહમે સ્વદેશનાં બનશે.  
 ત્યારે તહમે દેશનાં સાચા પુત્ર કહેવાશે.  
 આજ !  
 આજ ! તો તહમારા શરીરે  
 પરદેશી વસ્ત્રો છે  
 દેશને ચુસાવી પરદેશને પોષવાનું  
 મત લઈ બેઠેલાં બ્રમિતબંધુ છે;  
 પરદેશને કમાવી આપનાર  
 અમારા જ લોહી ચૂસવનાર  
 અમારા દેશના પુત્ર છતાં  
 તહમે પરદેશનાં દલાલો છે !  
 તહમે પુત્રના નામે પ્રેતનો ભાવ ભજવે છે !



હલાલી તો જૂજ મળે છે,  
 પણ દેશની સમૃદ્ધિમાં બાંકોરા પડે છે,  
 એ આપ જાણો છો ?  
 જાણ્યા પછી આપને અંતઃકરણ હોય તો  
 હવે આપનાથી ખાદી જ પહેરાયઃ  
 ખાદી જ પહેરવાનું બીજાને કહેવાય.  
 ખાદી સ્વદેશીનો જ વેપાર કરાય  
 પરદેશી વેપારમાં હલાહલ પાપ ગણાય  
 ને દેશનાં આશીર્વાદ લેવાય !

\*

❖

બોલો શું કરશો ?  
 કાચલાની હલાલીમાં હાથ કાળાં કરશો ?  
 કે દેશનાં આશીર્વાદ શીરે ધારશો ?

❖

\*

તહમાર પવિત્ર દેહને હવે  
 ખાદીથી જ સજવો ! શોભાવો !  
 પરદેશી માલનો સદંતર બહિષ્કાર કરી  
 ભારતની સ્વાધીનતાનું ગાનઃ  
 સ્વાધીન પ્રજાનું સ્વાતંત્ર્ય પ્રવેશ સૂચક

પહેલું મંગલાચરણ....‘ખાદી’થી  
 સંભળાવો ! ને શોભી રહો !  
 જગતની એક પ્રજા તરીકેનાં  
 પ્રજા તત્વમાંથી હિંદનું ગૂર ખૂટે છે.  
 ત્યારે સ્વતંત્રતા માટે  
 પોતાનું ‘ પોતાતત્વ ’ જાળવવા માટે  
 આટલો નાનો શો આત્મભોગ ( ! )  
 એક માત્ર ખાદી પહેરવા જેટલો ય  
 આપ શું નહિ આપી શકે ?  
 આર્થિક દૃષ્ટિએ હિંદનું ખાદીમાં હિત છે  
 રાષ્ટ્રિય દૃષ્ટિએ દેશની તેમાં મૂકિત છે  
 ધાર્મિક દૃષ્ટિએ ખાદીમાં પવિત્રતા જાળવાય છે  
 એ જ ખાદી !  
 હમને સાદાઈનો પાઠ શીખવશે  
 સાદા બનશે તો આપોઆપ ખર્ચ ઘટશે  
 નવનવા વસ્ત્રોમાં હમારું મન નહિ લોભાય !  
 ખાદી હમને નમ્રતાનો ગુણ આપશે !  
 ખાદી હમને દેશનાં હૃદયની નજીક લાવશે,  
 ખાદી હમારા અર્ધ-નાગાં અંગોને ઢાંકશે.  
 ખાદી હમને રે હમારા ઉંચ આત્માને

સ્વદેશાભિમાનની ઉંચી અગાસીએ બેસાડશે.

‘ ખાદી, ખાદી, ’

ખાદીથી ત્હમે, ગરીબોનાં અંતરમાં સ્થાન પામશે.

ખાદીથી અનેકને ભોજન આપશે,

ખાદી ત્હમને ધર્મનાં સાચા અનુચર બનાવશે.

શા માટે હવે

આપ ખાદી પહેરતા નથી ? કહોને ?

ત્હમે ખાદીય પહેરી શકતા નથી.

ત્યાં દેશનું બીજું ભણું શું કરી શકવાના છો ?

શામાટે દેશને હજીયં

છેતરો છો !....હિંદને છેતરો છો !

\*

\*

જેને લેશ માત્ર પણ દેશની પડી છે,

હિંદની ગરીબી જેને સાલે છે,

વિદેશીઓની વણીક બુદ્ધિનું ભાન થયું છે.

ને લેશ માત્ર પોતાની ને પરની

દેશની ને વ્યક્તિની પરતંત્રતા અસહ્ય લાગે છે,

તેવા સુપુત્રોએ ખાદી પહેરવીજ જોઇએ !

\*

\*

ખાદી એજ આજનાં હિંદને.

રાષ્ટ્રીય પોષાક છે :

ખાદી એજ ભારતવર્ષની

જાગૃત્તિનું—ગુલામી ફેંકી સ્વતંત્ર થવા આહતી

મનોદશાનું ઉજ્જવળ નિશાન છે.

\*

\*

જે પ્રજા પરતંત્ર હોય

જે પ્રજા પરદેશીઓના ગુપ્ત કોરડા ખાઈ ખાઈ

મરવાની આણી પર હોય

તેણે પરતંત્રતાથી મુક્ત લેવા

પરદેશી શાસનને હંફાવવા

જેટલી જેટલી વિદેશી જાંજીરો હોય

પરદેશની જાળો પથરાણી હોય

તેને તોડ્યે જ છૂટક્યો !

આપ હજી વિલાયતી ‘સાઠીનો’

‘મલમલો’, ને ‘ચાઈનાસીલક’ માં લપેટાયા છે

ક્યારે મુક્તિ મેળવશે ?

મુક્તિ મેળવવાની ઇચ્છા ય ક્યારે કરશે ?

\*

\*

પ્રિય બંધુ !

આપને ખબર હશે કે

તહમારા દેશનાં લાખખો, કરોડો ગરીબોને  
 બે ટંક પુરૂં લોજન નથી મળતું;  
 કેટલાંયને પુરૂં પહેરવા મળતું નથી,  
 ત્યારે !

તહમને તહમારા દેશનાં પૈસા  
 વિલાયતની બજારોમાં  
 પરદેશનાં પીઠાંઓમાં  
 મોકલવા કેમ ગમે છે ?  
 આ દેશનાં પૈસા પરદેશમાં કાં વેડફે છે ?  
 પૂછો અંતરને !  
 કાં પરદેશી ડાકણોને હળુ'ય નિમત્રો છે ?  
 યાદ રાખો ! સો સો વાર હૃદયમાં ઘુંટે !  
 તહમારો દેશ ગુલામ છે.

તહમારા દેશનું પ્રત્યેક રજકણ પરતંત્ર છે  
 તહમે સ્વતંત્ર નથી  
 સ્વતંત્રતા તહમારાથી ખૂબ દૂર છે  
 ત્યારે એ ગુલામ દેશની ગુલામીની સાંકળો  
 પરદેશી વસ્ત્રો પહેરી મજબુત ન બનાવશો !  
 પરદેશીનો એક એક તાંતણો એ હિંદની એક  
 લોખંડી જંજીર છે.

તેા હિંદની પરાધીનતામાં ત્હમે  
 વિશેષ પરાધીનતાનું કાજળ ના મેળવશે !  
 હિંદ આજે ચો પગે  
 સ્વતંત્રતાની લડત લડી રહ્યું છે  
 સારાય ભારત વર્ષમાં આજે  
 રાષ્ટ્ર પ્રેમની આગ સળગવા લાગી છે:  
 સ્વાતંત્ર્યનો યજ્ઞ મંડાયો છે  
 યજ્ઞમાં પહેલી શરત ખાદીની છે.  
 ત્યારે ત્યારે સાંભળો !  
 સ્વાતંત્ર્યદેવીનાં અપ્પરમાં  
 ત્હમારે જાપાનની માફક લોહી રેડવાના નથી....  
 યુવકોને ખાઈઓમાં હોમાવાનો અહિં  
 સવાલ નથી  
 સ્ત્રીઓને ચોટલાં કાપી આપી  
 દોરડાંઓ વણી દઈ તોપો ખેંચવાનો  
 આ ત્હમારા દેશમાં-અહીં પ્રશ્ન નથી ....  
 અહીંયાં તો....  
 ત્હમારા તુચ્છ મોહ....  
 ખરદેશી લાલચટાક રંગીલા વસ્ત્રોમાં  
 મેઠેલા ત્હમારા મોહને માત્ર જરા હોમવાનો છે !

થોડાક મોહની તહમારે  
 તહમારા દેશની ખાતર 'હોળી' કરવાની છે !  
 આવા કટોકટીનાં મામલે  
 આટલોય મોહ તહમને ન હોય,  
 પરદેશી વસ્ત્રોની ગુલામીમાંથી ય  
 મુક્તિ લેવાનું તહમારામાં 'મનુષ્યત્વ'નું પ્રગટે,  
 તહમને આ વિલાયતી વસ્ત્રો કાઢી  
 તહમારાજ દેશની જાડી પાતળી ખાદી  
 'તોય મહારા દેશની ખાદી' કહી પહેરવાની  
 હોંશ ન જાગે..... તો.....  
 .....તહમારા—ને તહમારા દેશના,  
 રે! હિંદીઓનાં ને ભારત વર્ષનાં  
 ભાગ્ય જરૂર ફૂટેલાં છે.  
 આટલો ય મોહ જો ન છોડી શકે,  
 આટલીય વિદેશીય ગુલામી ન તજી શકે  
 તહને નસીબે સ્વાતંત્ર્યના લેખ નજી હોય.  
 એ પ્રજા..... એ હિંદની પ્રજા સદાય  
 ગુલામ રહેવાને જ સરખાયલી મનાશે.

\*

\*

પણ આપ તો ચતુર છો.

તો આપનાં અંતરમાં  
 દેશ માટે પ્રેમ જગાવી  
 પોતાનાં 'ખ્યારા દેશ'ની ભાવનાસૂચક  
 પોતાનાજ દેશની ખાદી પહેરી લ્યો !  
 તહમારા દેશની આવી  
 ન્હાન્હામાં ન્હાન્હી પ્રાર્થના  
 સ્વીકારી લ્યો !  
 સ્મિત વદને એ પ્રાર્થનાને ઝીલો !  
 ને આનંદથી પ્રેમથી ભક્તિભાવથી  
 આપણાં દેશની  
 સફેદ, સુંદર, ને પવિત્ર  
 નિષ્કલંકી, ને નમ્રતા સૂચક  
 ખાદી..... આખાદીનાં સૂર કાઢતી  
 ખ્યારા દેશની ખ્યારી ખાદી,  
 શરીર પર ધારી  
 માતા ભારતીની જય આરતી ઉતારો !  
 'વંદે માતરમ્'નાં ગાનથી  
 ભારત મંદિરને ગજવી મૂકો.  
 ખાદીનાં પોષાકથી  
 ભારતમાતાને હસાવી લ્યો.



ને

પરદેશીઓને પેગામ આપો

કે.....

હવે ત્હમારી જાળનાં માછલાં અમે નથી,

હવે ત્હમારી ગુલામીની જંજીરોમાં

જકડાઈ રહેનારા અમે ગુલામો નથી.

ક્ષણિક લોભો કે મોહોમાં અંતર્ધ જઇ

ત્હમારાં લોહી જરતાં વસ્રો

પહેરનારા અમે ગમાર નથી રહ્યા.

ત્હમારા રંગીલા મુલાયમ કપડાં કરતાં

અમારા દેશની ખાદીમાં

અમારા મન હવે મોહ્યાં છે.

હવે અમે ને અમારી ખાદી,

અમે ને અમારો ભારત

આજસુધી ત્હમે અમારી સાદાઈને લક્ષી લીધી

હવેથી પાછા અમે સાદાઈના પંથે પડીએ છીએ !

હવેથી અમે પાછા

બૂલેલી માતાને મંદિર જઈએ છીએ

હવે અમારાં ઠાળનાં

ત્હમે ઓ પરદેશીઓ કેરી શકો નહિં.

ખાદી રૂપી વજ્રમાં તહમારા ઘા પહોંચી શકે  
નહિં.

ખાદી પહેરવામાં પ્રભુત્વ જમાવી  
ક્રમશઃ ધીમે ધીમે....મક્કમ પગલે  
આ તહમારી વિદેશી બધી વસ્તુઓને  
અમે તિલાંજલી આપીશું !  
આજથી અમે ખાદીની દીક્ષા લઈએ છીએ.  
ખાદી એજ

ભારત માતાનાં મંદિરે જનારાં  
પૂજારીઓનું પવિત્રાંબર છે.  
વાહ ! વાહ !

માતા હિંદ ! ઓ ખ્યારી ભારતભૂમિ !  
હું તહારો પુત્ર,  
તું મહારી જન્મભૂમિ.

જનનીનાં હુઃખમાં  
આ તહારો પુત્ર ભાગ માંગે છે.  
આજથી જ એ વિદેશનાં  
કલંકી વસ્ત્રો દૂર ફેંકી  
તહારા ચરણમાં નમન કરી  
પવિત્ર ખાદીની—

મહારા દેશની શુદ્ધ ખાદીની

હું દીક્ષા લઉં છું. ....

બોલો ! હૃદયનાં પ્રેમથી બોલો !

જય હો !

ભારત માતાનો જય હો !

જય ! ખાદીધારીઓનો જય હો !

\*

\*

જય મંગળ પ્રિય

જન્મ ભૂમિનું ગળવીયે !

ખાદી, ખાદીનાં લેખાસમાં

સ્ત્રી ને પુરૂષો

વૃદ્ધો ને બાળકો

યુવાન ને યુવતીઓ

ગૃહસ્થો ને ત્યાગીઓ

વંદેમાતરમનાં સ્ત્રોત્રથી

માતૃભૂમિ.....

ભારત માતાનાં મંદિરને ગળવીયે.

ૐ કોટી કોટી વાર

વંદે ..... માતરમ્

જય ભારતી !

સમાપ્ત

# પ્રાર્થના !

ખાલીમાં જ

હિંદનું

સ્વયંભૂ

હૈ.

તેથી

પ્રત્યેકે ભારતીયન

એમ પૂર્વેક

ખાલી

પહેરે

ને

પહેરાવે.

રા. બેંસીફત 'આદર્શ જૈન' અમલવાદમાં

મળવાનું દેકાણું:—

વાલીલાલ દાકુભાઈ સેઘવી,

સારંગપુર, તળાયાવી, પાળા.

